

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a JUDr. Ing. Viery Horčicové v právní věci žalobce: **B. V.**, zast. JUDr. Ladislavem Koženým, advokátem, se sídlem Sladkovského 13, Kolín, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje, odbor regionálního rozvoje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2010 čj. 148834/2010/KUSK sp. zn. SZ 140182/2010/KUSK REG/Zm

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru regionálního rozvoje, ze dne 15. 10. 2010 čj. 148834/2010/KUSK sp. zn. SZ 140182/2010/KUSK REG/Zm se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, JUDr. Ladislavu Koženému, advokátovi, se přiznává odměna za zastupování žalobce ve výši 2.880,- Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Čáslav (dále jen stavební úřad) ze dne 23.8. 2010 č.j. VÝST 18029/10, 5513/2009-Ob a toto rozhodnutí potvrzeno. Tímto rozhodnutím stavební úřad zamítl návrh žalobce na povolení obnovy řízení ve věcech ukončených rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 17.6. 2008 čj. VÝST 15066/08, 3284/2008-Ob o povolení odstranění staveb a rozhodnutím stavebního

úřadu ze dne 29.7. 2008 č.j. VÝST 17570/08, 3942/2008-Ob, kterým bylo vydáno stavební povolení na stavbu „dřevařského závodu Čáslav“.

Žalobce v žalobě namítá, že dne 21.9. 2010 poprvé viděl spis stavebního úřadu k rozhodnutí o odstranění stavby a dne 26. 10. 2010 se mu podařilo získat fotokopii stavebního povolení. Po seznámení s uvedenými materiály žalobce zjistil, že došlo k podvodu, jehož účelem bylo pominout matku žalobce jako vlastníka pozemků parc. č. 501/1 a 501/2 a následně žalobce samého jako účastníka stavebního řízení, a to tak, že byla mezi jeho majetkem a pozemky stavebníka účelově vytvořena uzoučká parcela, která má budít zdání, že žalobce s areálem stavebníka nesousedí.

K tvrzení, že žalobce nežádal o postavení účastníka řízení, uvádí, že nebyl povinen o něco takového žádat, a to ani za svoji matku, neboť s ohledem na dědické řízení vedené u Okresního soudu v Kutné Hoře pod sp.zn. 22D 271/06 je vykonavatelem jejích práv. Tuto okolnost musel stavební úřad zjistit s ohledem na povinnost podle § 142 stavebního zákona, neboť vlastnická práva zůstavitelky nesměla být v rámci stavebního řízení nechráněna.

O rozsahu vydaného stavebního rozhodnutí žalobce neměl bez svého zavinění jakkoli věcné znalosti. Určitý konkrétní poznatek získal až 29.10. 2010 s ohledem na přípis veřejného ochránce práv ze dne 21.10. 2010.

Tvrzení, že žalobce nedoložil okolnosti dědického řízení, je pomatené, neboť jak stavební úřad tak žalovaný byli upozorněni na dědické řízení vedené u Okresního soudu v Kutné Hoře. To však až se značným prodlením po zjištění, že dochází k zásahu do majetkových práv žalobce a že stavebník zahájil stavbu. V té době již byla stavební rozhodnutí vydána a nemohl svá práva uplatnit.

Žalobce uvádí, že stavební úřad v rámci stavebního řízení musel jednat s vlastníkem pozemku parc. č. 501/1 a 501/2, tj. s jeho matkou. Jelikož v té době již byla jeho matka mrtvá, měl stavební úřad jednat se žalobcem.

Stavební úřad musel ze zákona vyzvat k účastnictví na stavebním řízení matku žalobce uvedenou v katastru nemovitostí jako vlastníka předmětných pozemků. Tak se ovšem nestalo. Případná záležitost by se musela stavebnímu úřadu vrátit, a pokud by stavební úřad nevěděl, kdo je dědicem po matce žalobce, musel by se obrátit na Okresní soud v Kutné Hoře a zde žádat o sdělení, kdo je dědic a s tímto jednat. Takto ovšem stavební úřad nepostupoval.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že žalobce nebyl v průběhu správních řízení veden v katastru nemovitostí jako vlastníka bezprostředně sousedící nemovitosti ani jako vlastníka vzdálenější nemovitosti, a proto nebyl považován za účastníka řízení. Žalobce sám se do řízení jako účastník z titulu případného dědického nároku v průběhu řízení nepřihlásil. Podle ustanovení § 100 odst. 1 správního řádu právo podat návrh na obnovu řízení přísluší pouze tomu, kdo v původním řízení byl účastníkem, zatímco žalobce takové postavení v obou správních řízeních neměl.

Žádné podání žalobce založené ve spise neobsahuje konkrétní skutečnosti, které by dokládaly, v jakém směru by správní řízení přímo mohla zasahovat do vlastnického práva k pozemkům parc. č. 501/1 a 501/2, za jejichž vlastníka se žalobce považuje. Postavení účastníka řízení nezakládá pouze skutečnost, že nemovitost je umístěna v sousedství, ale pouze v případě, že správní řízení může současně také přímo zasáhnout do práv vlastníků těchto nemovitostí.

V daném případě jsou oba pozemky vedeny jako zeleň nepřístupná veřejnosti a nejsou určeny k zastavění. Žalobce pouze vyslovuje právní názor, že musel být účastníkem řízení ze zákona, a to z důvodu dědického práva, avšak na podporu tohoto svého tvrzení žádný důkaz nepředložil a k přímému dotčení jeho práv v návrhu nic uvedeno není. Na základě toho žalovaný má za to, že nebylo prokázáno, že žalobce byl na svých veřejných právech zkrácen.

Tvrzení žalobce, že je právním nástupcem po své matce, nemá oporu ve správním spisu, příslušný doklad o probíhajícím řízení, případně odkaz na spisovou značku dědického řízení není ve správním spise založen, žalobce až v žalobním návrhu uvádí, že dědické řízení probíhá u Okresního soudu v Kutné Hoře pod sp.zn. 22D 271/06. Skutečnosti týkající se dědického řízení nejsou všeobecně známé a žalobce je měl v průběhu řízení o obnově doložit.

Ze správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 17.6. 2008 č.j. VÝST 15066/08, 3284/2008-Ob stavební úřad k žádosti společnosti LESS & TIMBER s. r. o. (dále též stavebník) podle § 128 odst. 3 stavebního zákona povolil odstranění staveb na pozemcích v k. ú. Čáslav uvedených ve výroku tohoto rozhodnutí. Rozhodnutím ze dne 29.7. 2008 č.j. VÝST 17570/08, 3942/2008-Ob stavební úřad vydal stavební povolení pro stavbu „dřezozpracující závod Čáslav“ na pozemcích v k. ú. Čáslav uvedených ve výroku tohoto rozhodnutí.

Dne 2.11. 2009 podal žalobce návrh na obnovu řízení ukončených shora citovanými rozhodnutími stavebního úřadu. Návrh byl nejprve zamítnut rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 9.2. 2010 č.j. VÝST 3289/10, 5513/2009-Ob. Toto rozhodnutí bylo k odvolání žalobce zrušeno rozhodnutím krajského úřadu ze dne 1.4. 2010 č.j. 047226/2010/KUSK a věc vrácena stavebnímu úřadu k novému projednání. Poté stavební úřad žádost o povolení obnovy řízení opětovně zamítl, a to rozhodnutím ze dne 30.4. 2010 č.j. VÝST 9015/10, 5513/2009-Ob. I toto rozhodnutí bylo k odvolání žalobce zrušeno, a to rozhodnutím krajského úřadu ze dne 15.7. 2010 č.j. 105905/2010/KUSK.

Následně vydal stavební úřad dne 23.8. 2010 rozhodnutí č.j. VÝST 18029/10, 5513/2009-Ob, kterým návrh žalobce na povolení obnovy řízení opětovně zamítl. V odůvodnění tohoto rozhodnutí stavební úřad uvedl, že žalobce nebyl v předmětných řízeních účastníkem. V průběhu těchto řízení nepožádal, aby byl veden jako účastník řízení a nikdy nedoložil doklad, který by ho opravňoval k tomu, aby se stavební úřad účastenstvím žalobce v těchto řízeních zabýval (doklad o výsledku dědického řízení nebo doklad o probíhání dědického řízení). Dále stavební úřad konstatoval, že pozemky parc. č. 501/1 a 501/2, ke kterým se žalobce hlásí, se nachází v zóně, která je územním plánem určena pro průmyslovou výrobu a pozemky parc. č. 501/1 a 501/2 jsou přímo určeny jako zeleň nepřístupná veřejnosti a navíc přes pozemky vede plynovod DN100.

Vzhledem k tomu, že žalobce nebyl účastníkem ani v jednom řízení, ke kterým se dožaduje obnovy řízení, a podle § 100 správního řádu může žádost o obnovu řízení podat pouze účastník, stavební úřad rozhodl tak, jak bylo uvedeno výše.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které opakovaně doplňoval. Z odůvodnění jeho odvolání vyplývá, že podle jeho názoru měl stavební úřad jednat s vlastníkem pozemků parc. č. 501/1 a 501/2 v k. ú. Čáslav, tj. s matkou žalobce. Jelikož jeho matka zemřela dne 18.11. 2006 ve 20 hodin, žalobce od 20.01 hodin nastupuje jako vykonavatel vlastnických práv. Jedná se o ustanovení § 31 správního řádu, které bylo pomínuto. Nelze přisvědčit názoru, že žalobce měl něco prokazovat, neboť neměl žádnou vědomost o probíhajících řízeních. Jakmile se o nich dozvěděl, prokazatelně upozornil jak

stavební úřad, tak i krajský úřad, Ministerstvo pro místní rozvoj, Policii České republiky, státní zastupitelství i Okresní soud v Kutné Hoře na povinnost jednat se žalobcem.

Žalobce uvedl, že majetek v rámci stavebního řízení musí být ochráněn. Pokud vlastník zemřel, jeho práva přebírají okamžitě po jeho smrti dědici. Ochrana práv daná ustanovením § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona musí být zajištěna.

Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 15.10. 2010 č.j. 148834/2010/KUSK sp.zn. SZ 140182/2010/KUSK REG/Zm bylo odvolání žalobce zamítnuto a napadené rozhodnutí stavebního úřadu potvrzeno.

V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný zrekapituloval obsah podaného odvolání a uvedl, že z podkladů spisového materiálu vyplývá, že žalobce podal dne 2.11. 2009 stavebnímu úřadu návrh na obnovu uvedených řízení. Výsledkem bylo rozhodnutí, kterým byl návrh zamítnut, neboť žalobce nebyl v těchto řízeních účastníkem, a ani v průběhu těchto řízení o účastenství nepožádal. Na tuto skutečnost byl žalobce již několikrát v předchozích řízeních upozorněn. Kromě toho žalobce ani nepředložil doklad, který by ho opravňoval k tomu, aby mohl být účastníkem uvedených řízení. Nebyl tedy prokázán důvod účastenství žalobce, a proto bylo rozhodnuto tak, jak bylo shora uvedeno.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť mu to umožňuje § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního.

V daném případě je předmětem přezkumu rozhodnutí, jímž byl zamítnut návrh žalobce na povolení obnovy řízení. Návrhu nebylo vyhověno s odůvodněním, že žalobce nebyl účastníkem řízení, jehož obnovu navrhuje.

Se správními orgány lze souhlasit potud, že návrh na obnovu řízení skutečně může podat jen osoba, která byla účastníkem správního řízení, jehož se obnova týká. Podá-li návrh někdo, kdo účastníkem řízení nebyl, je to bez dalšího důvodem pro zamítnutí takového návrhu. Je však povinností správních orgánů v takovém případě srozumitelně a přezkoumatelným způsobem popsat, jak dospěly k závěru, že navrhovatel účastníkem původního řízení nebyl. Soud dospěl k závěru, že ani stavební úřad ani žalovaný této své povinnosti nedostáli a jejich rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů.

Předně je třeba zdůraznit, že účastníkem řízení je ten, o němž to stanoví zákon (tj. v daném případě § 109 odst. 1 písm. e/ stavebního zákona), nikoli jen ten, s kým jako s účastníkem řízení správní orgán jedná. Účastenství v řízení tedy nastává ze zákona, jsou-li pro to splněny zákonné podmínky, a účastník řízení se nemusí svého postavení nijak domáhat a nemusí prokazovat splnění podmínek pro své postavení. Je totiž primárně povinností správního orgánu, který vede řízení, správně vymezit okruh účastníků řízení.

Žalobce v daném případě odvozoval své postavení účastníka řízení z titulu svého vlastnického práva k pozemkům parc. č. 501/1 a parc. č. 501/2 v k. ú. Čáslav, které nabyl jako dědic po své matce J.V..

Pokud správní orgány dospěly k závěru, že žalobce být účastníkem předmětných řízení z tohoto titulu nemohl, bylo jejich povinností buďto dostatečně odůvodnit, že žalobce vlastníkem těchto pozemků není, anebo odůvodnit, že vlastník těchto pozemků (ať už je jím

kdokoli) nemůže být ve svém právu rozhodnutími vydanými v původních řízení dotčen. Ani pro jeden z těchto závěrů však nesnesli stavební úřad ani žalovaný dostatek přesvědčivých argumentů.

K otázce možnosti dotčení vlastnických práv k předmětným pozemkům správní orgány obou stupňů poukázaly toliko na charakter předmětných pozemků, když uvedly, že se jedná o pozemky územním plánem určené jako veřejnosti nepřístupná zeleň a že pozemky nejsou určeny k zastavění. Jejich argumentace tak vychází z nevysloveného předpokladu, že vlastnická práva k nezastavitelnému pozemku nemohou být dotčena žádnou stavbou realizovanou v jejich sousedství. Tak tomu ovšem není.

Předmětné pozemky jsou v katastru nemovitostí zapsány jako ovocný sad. Pokud by tedy v blízkosti těchto pozemků měla být realizována stavba, která by např. byla možným zdrojem znečištění ovzduší nebo znečištění podzemních vod, je jisté pochopitelné, že práva vlastníka pozemku s ovocným sadem by takovou stavbou mohla být dotčena. Je přitom třeba zdůraznit, že pro založení postavení účastníka řízení postačuje pouhá možnost dotčení vlastnických práv; otázka, zda k tomu skutečně dojde a případně přípustnost míry takového dotčení je pak předmětem meritorního posouzení v příslušném správním řízení.

Pro to, aby mohl být učiněn závěr o tom, zda rozhodnutími vydanými v původních řízeních skutečně mohou či nemohou být dotčena vlastnická práva k pozemkům parc. č. 501/1 a 501/2 v k. ú. Čáslav tedy bylo zapotřebí zhodnotit také charakter činnosti, která byla těmito rozhodnutími povolena (tj. zejména charakter povolované stavby, její účel, výška, vzdálenost od předmětných pozemků apod.). Nic takového ovšem správní orgány neučinily a proto nezbyvá než jejich rozhodnutí kvalifikovat jako nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů.

Úvaha o charakteru pozemků parc. č. 501/1 a 501/2 v k. ú. Čáslav (kterou správní orgány učinily) je pochopitelně pro závěr o možném účastenství vlastníka těchto pozemků rovněž podstatná, avšak jedná se toliko o jednu z otázek, které je zapotřebí zodpovědět, a sama o sobě tato úvaha nemůže být dostatečným důvodem pro zamítnutí návrhu na obnovu řízení.

Pro úplnost pak soud poznamenává, že účastníkem stavebního řízení nejsou pouze vlastníci pozemků přímo mezujících se stavebními pozemky, tj. vlastníci takových pozemků, které mají se stavebními pozemky společnou hranici. Existence pozemku parc. č. 2580 v k. ú. Čáslav vklíněného mezi stavební pozemky a pozemek parc. č. 501/1 v k. ú. Čáslav tedy ještě sama o sobě nemůže znamenat, že by vlastník pozemku parc. č. 501/1 v k. ú. Čáslav nemohl být účastníkem stavebního řízení. V tomto ohledu je možno poukázat na nálezy Ústavního soudu č. 96/2000 Sb. týkající se této otázky (a rovněž stanovisko Veřejného ochránce práv ze dne 21. 10. 2009 čj. 4319/2009/VOP/JK).

Pokud jde o otázku, komu svědčí vlastnické právo k předmětným pozemkům, je třeba konstatovat, že žalobce skutečně v katastru nemovitostí jako vlastník evidován není a že vlastnictví těchto pozemků neprokázal ani jinak. Ani to však samo o sobě ještě není dostatečným důvodem pro to, aby mohl být učiněn závěr, že žalobce nemůže být účastníkem řízení.

Pokud by vlastnické právo k těmto pozemkům mohlo být dotčeno rozhodnutími vydanými v původních řízeních (což je otázka, která dosud nebyla s určitostí zodpovězena), bylo by skutečně povinností správních orgánů s tímto vlastníkem jako s účastníkem řízení jednat a mj. mu doručovat písemnosti. Při doručování písemností by musel již stavební úřad zjistit, že paní J. V. (která byla jako vlastník předmětných pozemků uvedena v katastru nemovitostí) již zemřela. V takovém případě by musel stavební úřad jednat jako s účastníkem

řízení s jejím dědicem (dědici), neboť podle § 460 občanského zákoníku se dědictví nabývá smrtí zůstavitele (tj. bez ohledu na to, zda již bylo o dědictví příslušným soudem pravomocně rozhodnuto). Protože je povinností správního orgánu vymezit správně okruh účastníků řízení, musel by skutečně konat tak, jak uvádí žalobce v žalobě, tj. zjistit alespoň okruh potenciálních dědiců u příslušného okresního soudu. Stavební úřad by takto musel postupovat sám z úřední povinnosti, bez ohledu na to, zda by jej dědici vlastníka tohoto pozemku sami oslovili. Poukaz správních orgánů na to, že žalobce své dědické právo nijak neprokázal, tedy pro posouzení věci není nijak podstatný.

Je tedy zřejmé, že závěry správních orgánů o tom, že žalobce nemohl být účastníkem řízení, jejichž obnovu navrhuje, jsou přinejmenším předčasné, neboť oba důvody, o něž tento závěr opřely, jsou odůvodněny nedostatečně.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když neúspěšnému žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší a úspěšnému žalobci žádné náklady řízení nevznikly. Soud současně přiznal právo na odměnu ustanovenému zástupci žalobce, a to za jeden úkon právní služby (převzetí věci spojené s první poradou s klientem) ve výši 2.100,- Kč, jedenkrát režijní paušál ve výši 300,- Kč a k tomu příslušnou částku daně z přidané hodnoty, jíž je ustanovený zástupce plátcem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. května 2012

Mgr. Jana Brothánková, v.r.

předsedkyně senátu